

Forestilling om, men jeg vil haabe, at det ikke skal blive en Anstødssten. Den ny § 11 kunde snarere blive en Anstødssten; i alt Fald har den ikke været forhandlet tidligere, og jeg har slet ikke nogen Forestilling om, hvorledes det andet Ting vil stille sig til den. I Realiteten finder jeg imidlertid ikke, at den kan vække nogen væsentlig Betænelighed, thi i Realiteten mener jeg ogsaa af de af den ærede Ordfører anførte Grunde, at man i paakommende Tilfælde sandsynligvis vil gaa til en saadan Understøttelse paa Finansloven, og jeg har i Præcedenser fra nærliggende Institutioners Side Eksempler paa, at der er givet private Lærere f. Eks. ved de lærde Skoler, afgaaede Bestyrere eller Bestyreres Enker saadanne Understøttelser, og jeg mener af de af den ærede Ordfører anførte Grunde, at man vanskelig vil kunne unddrage sig, at der kunde være Tilfælde, hvor man maatte gaa ind paa det. Naar det i Realiteten er saaledes, er der ganske vist Betænelighed ved at optage det i denne Lov som et Slags Tilsagn eller Udflugt, der vel ikke betyder nogen Pligt, thi der staar jo „kan“, men som dog kan opfattes saaledes, men det forekommer mig, at jeg i det mindste kan bringe disse Betæneligheder hos mig til Tavshed, og jeg haaber, at det vil gaa paa samme Maade i det andet Ting, naar man overhovedet sætter Pris paa — hvad man jo ogsaa gør der — at faa Loven frem. — Derimod maa jeg meget indstændig fraraade at vedtage det af et Mindretal under Nr. 1 stillede Endringsforslag. Jeg er jo aldeles enig med det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (M. Nielsen) i den hele Grundopfattelse, at der ved disse Børneskoler, som bruges til Seminarieelevers Oplæring, skyldes, som det hedder med et oversat latinisk Ordsprog, Børnene den største *Urbødighed* eller *reverentia*, og at det maa være Hovedsagen, og det er vel ogsaa det pædagogisk nødvendige. Jeg kan ikke tænke mig, at nogen pædagogisk Autoritet eller nogen, som har det Hverv at forestaa et Seminarium, og som altsaa lægger Planen for den praktiske Oplæren og søger Ministeriets Godkendelse, ikke skulde gøre dette til Hovedsynspunktet, og dette Hovedsynspunkt er jo aldeles ikke i Strid med det, som det ærede Medlem fra Alsens (Berntsen) saa stærkt mente, det var i Strid med,

nemlig at Børnene gives til Oplæring af Seminarieelever. Jeg gentager her en Sammenligning, som jeg gjorde ved anden Behandling af Lovforslaget, med det, at de syge her paa Hospitalerne i Hovedstaden tillige benyttes, eller at deres Helbredelse eller Behandlingen af de beskikkede Læger tillige bruges til Oplæring af de medicinske studerende. Der er intet Menneske, der har taget Forargelse heraf eller ment at burde gøre det, thi det er jo dog klart, at Hovedsynet, det alt beherskende Syn, er Synet til de syge, og her i denne Børneskole vil det alt beherskende Syn være Synet til Børnene. Men derfor er jeg imod Bestemmelsen, fordi den først og fremmest i denne Henseende viser en Mistillid til de Mænd, der forestaa Statsseminarierne og de anerkendte private Seminarier, som om de ikke skulde have dette for Dje, og ikke have Dje for, at der med Syn til Metoden, hvorefter Religionsundervisningen skal indøves, er ganske særlige Sker at undgaa, og at der derfor er en ganske særlig Opmærksomhed at henvende paa Metoden. Det vidner om, at der paa Forhaand er en Mistillid, som ikke er vel begrundet, naar vi forudsætte, at Vedelsen baade ved Statsseminarierne og de anerkendte Privatseminarier ere i Henderne paa Mænd af anerkendt pædagogisk Dygtighed. Jeg mener, at det er uræskeligt at optage en saadan Bestemmelse, og den vil, som det ogsaa blev fremhævet, være magtesløs, i alt Fald til en vis Grad, idet det uheldige, som man forudsætter, vil undgaaes, let kan komme ind ad anden Vej; thi saa vist som der maa være Indskrænkninger, saa vist kan man ikke ubetinget sige, at den dogmatiske Undervisning, som ikke absolut falder sammen med Lærebogsundervisningen, ikke skal kunne drives paa noget Stadium under nogen Form eller under nogen som helst Kontrol. Jeg maa altsaa indstændig fraraade, at denne Bestemmelse vedtages. Jeg har intet Kendskab til, hvorledes det andet Ting vil stille sig til dette Forslag, som ogsaa er kommet frem fra nyt af; men jeg formoder, at naar det fra flere Sider er udtalt, at det sandsynligvis ikke vil blive accepteret af det andet Ting, saa støtter man det væsentlig paa, at det i Forslaget forudsættes en Partitagten for en vis bestemt Metode, som altsaa tænkes videre fortsat, ikke blot fulgt i Børneskolen, men i